

Motion till riksdagen 2013/14:T201

av **Lars-Axel Nordell (KD)**

Yrkeskompetensbevis för blåljusförare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att inrätta ett nationellt yrkeskompetensbevis för förare av utryckningsfordon.

Motivering

För att fortsätta jobba aktivt med att pressa ner antalet dödsfall i trafiken krävs insatser på flera plan. Alkoholfrågan är en nyckelfaktor, ytterligare förbättrade vägförhållanden en annan. En aspekt som i den övergripande statistiken inte märks av lika mycket, men som icke desto mindre är väldigt angelägen, är trafikolyckor med blåljusfordon. Varje år inträffar i genomsnitt 200 trafikolyckor där poliser är inblandade. Under perioden 2006 till 2010 rapporterades det in närmare 1 000 polismän som trafikskadats i tjänsten. Det är oacceptabelt höga siffror som måste tas på allvar. Mot denna bakgrund har också åtgärder vidtagits. Som huvudsaklig åtgärd har polisbilar från och med i år börjat utrustas med ”svarta lådor” som ska hjälpa till att förklara olyckorna. Men en bättre förståelse för det exakta händelseförloppet vid varje olycka är knappast något som löser problemet i sig.

Trafikforskaren Jörgen Lundälv, docent i trafikmedicin vid Umeå universitet, menar att huvudförklaringarna till de många problemen är en föråldrad förarutbildning, allt snabbare bilar och nyutbildade poliser med begränsad körvana. Förklaringar som mot bakgrund av den statistik som finns verkar högst rimliga. Statistik ger för handen att 17 procent av kvinnorna och 6 procent av männen som antas till polisutbildningen har kört mindre än 100 mil. 46 procent av kvinnorna och 21 procent av männen har kört mindre än 500 mil. Det innebär en väldigt begränsad körvana hos stora delar av poliselever-

Fel! Okänt namn på

na, vilket i sin tur kräver en förarutbildning som ser annorlunda ut än den gör idag.

Utbildningen har förvisso börjat reformeras. Från och med i år har trafikförarutbildningen för poliser utökats från 8 till 15 dagar. Det går åt rätt håll men det är en bra bit kvar innan utbildningen ligger i nivå med annan typ av yrkestrafik, exempelvis buss- och lastbilschaufförer, vilket i sammanhanget måste ses som ett rimligt krav.

När det gäller ambulans och räddningstjänst har inte samma alarmerande siffror om bristande körvana och stigande olycksstatistik rapporterats in. Men även här finns det mycket kvar att göra och även här inträffar olyckor som skulle kunna förebyggas med bättre utbildning. Under sommaren såg vi exempelvis hur ambulanssjukvården i Västra Götalandsregionen hyrt in militärer för att bemanna ambulanstransporterna. Att hyra in extern personal på det sättet är en klar trafikrisk som inte kan förklaras på annat sätt än att allt för många tar lättvindigt på det ansvar som åligger den som kör ett blåljusfordon.

Men det är trots allt polisbilar i trafikolyckor som varit mest omdiskuterat i medierna. Justitieministern har tidigare, när problemet påpekats, hänvisat till att det åligger varje polismyndighet att fortbilda sin personal. I och med den förestående övergången till en enda polismyndighet förfaller det också naturligt att införa nationella vidareutbildningar.

Men mot bakgrund av vad vi vet vore det mest naturliga att införa ett nationellt yrkeskompetensbevis för hela blåljussektorn – det vill säga polis, brandkår och ambulans. Ett certifikatsystem som garanterar en hög lägstanivå för alla som framför denna typ av speciell yrkestrafik.

Det bedrivs redan idag avancerade kurser för specialistförare på olika håll i landet. Infrastruktur och kompetens för att genomföra en sådan utbildningsmodell finns i allt väsentligt redan, inte minst vid det framgångsrika Trafikcenter Scantec utanför Kumla.

Blåljusfordon hamnar ofta i situationer där de måste köra på ett sätt som kräver en speciellt utvecklad körförmåga. Om den saknas, eller är bristfällig, kan det få ödesdigra konsekvenser, vilket det också i en rad uppmärksammade fall har fått. Det är hög tid att vi tar ett nationellt ansvar för att kompetenssäkra dessa förarutbildningar och ser över möjligheten att införa ett certifikatsystem för blåljusförare. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 17 september 2013

Lars-Axel Nordell (KD)